

MEMÒRIA ANUAL 2004 LABORATORI DE COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL I PUBLICITAT (LABCAP UJI)

1. Presentació general.

El Laboratori de Comunicació Audiovisual i Publicitat (LAB-CAP UJI) va nàixer oficialment el 30 de gener de 2003 per acord de la Junta de Govern d'eixa data. Inaugurat el 18 de desembre de 2002, comença a oferir els seus serveis per a la realització de les pràctiques de la Titulació de Llicenciat en Publicitat i Relacions Públiques el 22 de febrer de 2003.

Al reglament intern del LAB-CAP es descriu detalladament la organització interna del Laboratori, el personal i les tasques que té encomanades.

Anem a exposar, de forma molt resumida, les principals tasques desenvolupades al llarg de l'any 2004, per tal de deixar testimoni de les nombroses tasques fetes.

2. Organització i funcionament.

D'una manera general, podem afirmar que l'any 2004 ha estat un any de consolidació del LABCAP com a Servei de l'UJI, en el que s'han abordat desafiaments tan importants com el començament de les emissions regulars de "Vox UJI Ràdio", que dirigeix el Servei de Comunicació i Publicacions de la Universitat Jaume I, s'ha acomplit el primer any de col.laboració amb el Centre de Postgrau amb l'impartició de nombrosos cursos de formació per al Servei de Formació del Professorat de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports de la Generalitat Valenciana (7 cursos de formació per a professorat no universitari), s'han fet dos produccions musicals per a la Banda de Música i l'Orquestra de Cambra del Conservatori de Música de Castelló, a banda de nombroses activitats de recolzament a la docència i investigació a l'Àrea de Comunicació Audiovisual i Publicitat. També és un orgull per al LABCAP haver participat activament en tot el procés de proposta d'equipament, disseny i qualificació del plèc tècnic, així com el seguiment de la instal.lació de les taules multimèdia a totes les aules de la Universitat Jaume I (al voltant de 100 aules entre els tres centres de la Universitat).

També és una satisfacció que els tècnics del LABCAP hagen consolidat la seua situació laboral. Longi Gil Puértolas ja és tècnic d'audiovisuals de grup B del LABCAP, com a funcionari de carrera, des del mes d'abril de 2004. Hèctor Zaragoza, Robert Arnau i Albert Peña han consolidat el seus llocs de treball com a Oficials de Laboratori, funcionaris de carrera, el passat mes d'octubre de 2004. No obstant això, hi ha un altre tècnic al LABCAP, que ocupa Juan Plasencia García, la plaça del qual està finançada pel projecte institucional TELDE, que hauria de reconvertir-se en plaça de plantilla. Es continuarà treballant per a que aquestes places d'Oficial de Laboratori de Grup C siguen transformades a Tècnics Especialistes d'Audiovisuals, i que augmente la dedicació el que siga possible, en el proper pla de plantilles que es negociarà a finals de 2005.

Pel que fa a les infraestructures audiovisuals del LABCAP, s'ha procedit a renovar el hardware de les edicions de vídeo 1-5 i del Control de Realització (en total 6 edicions), per tal d'adaptar els equips a les condicions de la nova versió del programa d'edició de vídeo "Liquid" de Pinnacle. Aquesta acció ha estat inevitable pels nombrosos problemes que estaven donant les edicions a finals del curs 2003-04. Pensem que amb el nou hardware també serà possible instal·lar un altre software d'edició de vídeo que està molt estés a les empreses del sector audiovisual (el AVID Xpress Pro DV), que ara està en període de proves, i que esperem poder tenir disponible operativament a mitjans de 2005, per a estar en millors condicions en la implantació de la nova titulació de Comunicació Audiovisual, prevista per a setembre de 2005.

El servidor central que dona servei als Tallers de Pre-Impressió Gràfica, la Sala de Producció Multimèdia nº 1 i la Sala de Producció Multimèdia nº 2 ha estat millorat de forma substancial amb un augment molt significatiu de memòria RAM i de memòria dels discs durs. També s'han incorporat gravadores de DVD als sistemes d'edició de vídeo, una necessitat que ve marcada pel propi mercat de consum on s'està imposant molt ràpidament aquest sistema de vídeo. També cal subratllar que s'ha adquirit un sistema de gravació ENG de so, especialment dissenyat per a la gravació de les produccions musicals, que està donant molt bons resultats, i que en un futur pròxim donarà serà utilitzat en les classes d'algunes assignatures de la futura titulació de Comunicació Audiovisual.

Hem de subratllar que el sistema de càmeres de vigilància, amb un total de 6 càmeres situades als corredors de les dues plantes del Laboratori, 3 monitors de visionat i un sistema de gravació en disc dur, de gran capacitat, ha millorat molt la

seguretat del Laboratori. La recent instal·lació del sistema de gestió informatitzada per a l'obertura de portes amb targetes en banda magnètica, per la OTOP, ha estat una iniciativa molt ben valorada pels usuaris del LABCAP. Hem de felicitar a la OTOP pel seu bon funcionament.

Els Monitors de Laboratori, tant d'estudiants de llicenciatura com de tercer cicle, ha estat una incorporació molt positiva als curs passat i present. El seu treball amb els tècnics del LABCAP i professors de l'Àrea CAP ha sigut molt positiva, i es tracta d'una experiència molt enriquidora per als propis becaris. Estem convençuts que serà a llarg termini quan podrem visualitzar els fruits del seu aprenentatge.

En definitiva, si en la memòria de 2003 afirmavem que la instal·lació de l'equipament del LAB-CAP no s'havia conclòs plenament, al llarg del 2004 podem comprovar que les tasques de revisió i actualització dels equips, actualització de software, replantejament d'algunes infraestructures per tal d'optimitzar el seu ús, etc., és quasi una tasca permanent en el gestió del LABCAP.

3.Activitats docents.

3.1.Activitats de suport a la docència reglada.

El Laboratori de Comunicació Audiovisual i Publicitat ha donat suport a la realització de pràctiques en les titulacions de:

- Llicenciat en Publicitat i Relacions Públiques
- Llicenciat en Traducció i Interpretació
- Docència en Tercer Cicle

A la Llicenciatura de Publicitat i Relacions Públiques, es fan pràctiques a les següents assignatures (curs 2004-05):

-R37-Producció Publicitària (Optativa Segon Publicitat – Primer Semestre) Grups A-B-C (40+40+40 alumnes). El programa de la assignatura abarca l'estudi de las rutines de producció als principals sectors audiovisuals como la fotografia, la ràdio i la producció videogràfica i televisiva. Las pràctiques contemplades es centren als camps de la fotografia i la ràdio. Els matins dels divendres (4rt trimestre), de 9:00 a 12:00 hrs., els alumnes han disposat dels espais de fotografia i producció radiofònica, segons el calendari estricte marcat per la direcció del LAB-CAP.

-R19-Llenguatge Publicitari (Obligatòria Segon Publicitat – Anual) Grups A-B-C (40+40+40 alumnes). La utilització dels laboratoris es realitza al Taller de Ràdio, Doblatge i Producció Musical, per a l'estudi de l'elaboració de missatges publicitaris per a ràdio.

-R45-Noves Tecnologies de la Informació i Comunicació Audiovisual (Troncal Tercer Publicitat – Primer Semestre) Grups A-B (40+40+40 alumnes). El programa es centra en l'estudi de les

tecnologies audiovisuals, especialment als sectors audiovisuals com la ràdio i la televisió, dels quals s'han desenvolupat nombroses pràctiques. Els alumnes de tercer curs han disposat de les instal·lacions els matins de dimarts i dijous (4rt trimestre), de 9:00 a 12:00 hrs.

-R46-*Periodisme especialitzat* (Troncal Tercer Publicitat – Segon Semestre) Grups A i B (40+40+40 alumnes). L'assignatura preveu pràctiques de ràdio, video i TV al segon semestre del curs 2004-05.

-R71-*Fotografia Publicitària* (Optativa Quart Publicitat – Primer Semestre) Grups A i B (40+40 alumnes). En aquesta assignatura s'aprofundeix molt en l'estudi de les tècniques de treball al camp de la fotografia. S'han fet pràctiques al Taller de Fotografia del LAB-CAP. Els alumnes de quart curs han disposat dels matins dels dimecres per a fer pràctiques, de 9:00 a 13:00 hrs. (4rt trimestre), segons un calendari estricte elaborat en setembre.

-R66-*Direcció d'Art* (Optativa Quart Publicitat – Segon Semestre) (40+40 alumnes).

En aquesta assignatura els estudiants apliquen els coneixements teòrics a la producció de campanyes publicitàries, des del punt de vista de la direcció d'art. Les pràctiques están previstes al Taller de Pre-Impressió Gràfica i a les dos Sales de Producció Multimèdia.

-R51-*Creativitat Publicitària* (Troncal Quart Publicitat – Anual) Grups A i B (40+40 alumnes).

L'assignatura preveu la realització de pràctiques al segon semestre, amb la realització de pràctiques a tots els sectors audiovisuals, amb la utilització de tot el LAB-CAP.

-R87-*Video Empresarial* (Optativa Quart Publicitat – Segon Semestre) Grups A i B (40+40 alumnes). Les pràctiques realitzades han estat desenvolupades al Taller de Video i TV.

-R58-*Imatge i Comunicació Corporativa* (Troncal Cinqué Publicitat – Anual) Grups A i B (40+40 alumnes). En aquesta assignatura els estudiants apliquen els coneixements teòrics a la producció de campanyes publicitàries, des del punt de vista de la producció de la imatge corporativa. Les pràctiques s'han realitzat al Taller de Pre-Impressió Gràfica i a les dos Sales de Producció Multimèdia. Les hores habilitades per als estudiants de 5é curs, dimarts de 9:00 a 12:00 hrs., serveixen per a la realització dels treballs encomanats, i el disseny de les campanyes per al Seminari McCann-Erikson que es celebra cada any (el curs 2003-04, la campanya a dissenyar era per Coca-Cola; en el 2004-05, la campanya és per a la Direcció General de Tráfico del Ministerio del Interior)

-R81-*Programes d'Identitat Visual Corporativa* (Optativa Cinqué Publicitat – Primer Semestre) (40 alumnes). Vinculada a l'assignatura anterior. Les pràctiques s'han realitzat al Taller de Pre-Impressió Gràfica i a les dos Sales de Producció Multimèdia.

Com a principal incidència, cal destacar que els grups de segon i tercer cursos de Publicitat compten amb 120 estudiants, el que dificulta enormement la planificació de les pràctiques en el Laboratori en aquestos dos cursos. Amb la incorporació de 2 grups de 90 alumnes en primer curs de Publicitat en el present curs 2004-05 i en 2 torns diferents, pensem que farà possible planificar les pràctiques de forma molt més coherent i ajustada a la capacitat del LABCAP.

Cal assenyalar que les emissions de “Vox UJI Ràdio”, en fase de proves des del 26 d'abril de 2004 fins a finals de juny només els matins dels dilluns, i des del 3 de novembre de 2004 ampliades a 3 matins (dilluns, dimecres i divendres) amb reemissió

les vesprades d'eixos dies –una decisió presa en la que no s'ha fet cas de les recomanacions de la direcció del Laboratori-, ha provocat molt problemes en l'organització de les pràctiques, per l'espai limitat del Taller de Ràdio, com va ser manifestat pel director del Laboratori al Vicerectorat d'Infraestructures quan es va dissenyar el LABCAP. En aquest sentit, serà necessari ampliar el LABCAP, especialment per a donar suport a les nombroses assignatures que s'activaran a la titulació de Comunicació Audiovisual, el que permetrà també desenvolupar aquest tipus d'activitats, actualment extraacadèmiques, en un futur.

Altres assignatures de la Titulació de Llicenciat en Publicitat que desenvolupen algunes hores de pràctiques de laboratori al LAB-CAP són: *Empreses de comunicació* (R17, Segon curs, 1,5 crèdits), *Música i Publicitat* (R30, Segon curs, 1,5 crèdits) *Planificació de mitjans i suports* (R55, Quart curs, 3 crèdits), *Publicitat exterior* (R83, Quart curs, 0,5 crèdits), *Comunicació financera* (R65, Cinqué curs, 0,5 crèdits) i *Direcció de comunicació* (R67, Cinqué curs, 1 crèdit).

En la titulació de Llicenciat en Traducció i Interpretació, els estudiants fan algunes pràctiques en les assignatures següents:

- Traducció Audiovisual Anglès-Català I* (codi 153, doblatge)
- Traducció Audiovisual Anglès-Espanyol I* (codi 154, doblatge)
- Traducció Audiovisual Anglès-Català II* (codi 153, subtitulació)
- Traducció Audiovisual Anglès-Espanyol II* (codi 154, subtitulació)
- Traducció en la Publicitat* (R34, en la titulació de Publicitat i Relacions Públiques)

En Tercer Cicle, el LAB-CAP ha donat i dona suport als cursos de doctorat del programa “Comunicació empresarial i institucional” que s'ha impartit, en molt casos, als Seminaris de Creativitat, per l'ús intensiu d'equipament audiovisual que es necessita a les classes.

3.2.Suport a la docència no reglada.

En aquest punt, el LAB-CAP ha donat suport a la I i II Edició del Màster en *Direcció Estratègica de la Comunicació*, ja que les classes s'imparteixen de forma regular al Seminari de Creativitat nº 2 del Laboratori. El mòdul nº 4 “Tecnologies de la comunicació audiovisual i de la publicitat” d'aquest màster, de 40 hrs., està dedicat a la producció audiovisual, als camps de la fotografia, el disseny gràfic, la maquetació d'imatges i textos, la producció radiofònica i la producció en video i televisió.

També volem destacar el recolzament a totes les activitats desenvolupades per la *Escola de Comunicació*, amb la qual s'integra una bona part de les activitats realitzades des del LAB-CAP. A més de donar suport tècnic als ponents i conferencians convidats, aquest Servei participa a l'*Escola de Comunicació* amb la celebració del Taller de Fotografia i Ràdio per als alumnes de primer curs, que es van fer al segon semestre del curs 2003-04 i es tornarán a realitzar al segon semestre del curs 2004-05.

Finalment, l'equip de tècnics del LABCAP, amb el personal PDI de l'Àrea CAP que imparteix classes al Laboratori, ha participat en un projecte d'innovació educativa per a coordinar els programes i plans de pràctiques de les assignatures de la titulació de Publicitat i Relacions Públiques que impliquen l'ús de les instal·lacions del LABCAP. Per al present curs 2004-05, s'ha aprovat la continuació d'aquest projecte d'innovació, que dirigeix Javier Marzal.

El primer any de treball ha donat els seus fruits amb la preparació de documents que facilitaran als alumnes l'ús d'alguns importants equips del LABCAP com la taula de so AEQ 2500, el programde so Soundforge, el programa d'edició de video "Purple de Pinnacle", l'ús del camascopi Sony UVW 370P, l'ús de la càmera tècnica de gran format CAMBO, de la processadora de materials fotogràfics FERPA, etc. Es tracta de documents editats en pdf que seran aviat penjats a la web del LABCAP.

Pensem que es tracta d'una iniciativa molt interessant que ha permés cohesionar els equips de treball PAS i PDI del LABCAP, amb la participació d'alguns estudiants de la titulació de Publicitat i Relacions Públiques i serà molt útil per a la implantació de la titulació de Comunicació Audiovisual.

3.3.Cursos de formació per a la Conselleria d'educació de la Generalitat Valenciana.

La oferta de cursos de formació per al Servei de Formació del Professorat de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports de la Generalitat Valenciana ha estat una experiència molt positiva, que continuarà l'any 2005. Les activitats han estat les següents:

CURSOS PER A PROFESSORS DE LA FAMÍLIA PROFESSIONAL ESPECÍFICA DE COMUNICACIÓ, IMATGE I SO, I ALTRES COLECTIUS

Títol: “Realització i producció en televisió i vídeo”

Director: Javier Marzal Felici

Duració: 30 hores

Places: 20

Calendari: Entre el 5 i el 9 de juliol de 2004

Continguts mínims:

Estructura de la empresa de vídeo i televisió. Configuracions dels equips de producció en vídeo i televisió. Pràctiques de producció de programes de televisió. Tècniques de realització multicàmera. Gestió de la continuïtat en televisió, mitjançant programari específic com el “Play Out”.

Dirigit a:

Professors de la branca de Comunicació, Imatge i So.

Resta del professorat.

Títol: “Aplicacions pràctiques en ràdio”

Director: Javier Marzal Felici

Duració: 30 hores

Places: 20

Calendari: Entre el 12 i el 16 de juliol de 2004

Continguts mínims:

Descripció i ús de l'equipament dels estudis de ràdio, com taules de mescla de ràdio, interfícies d'usuari, equalització, monitorització, etc. Descripció i ús de les funcions del programari de ràdio i les seues interfícies.

Funcions annexes, efectes, programació conxionat, etc.

Demostració pràctica del programa Mark 4 Win de AEQ.

Rutines de producció al camp de la producció radiofònica.

Dirigit a:

Professors de la branca de Comunicació, Imatge i So.

Resta del professorat.

Títol: “Tècniques i aplicacions de software de so”

Director: Javier Marzal Felici

Duració: 30 hores

Places: 20

Calendari: Entre el 6 i el 10 de setembre de 2004

Continguts mínims:

Revisió de conceptes bàsics per a l'ús de la gravació i tractament del so amb programari específic.

Explicació de conceptes i termes fonamentals del software de so. Descripció i ús de ferramentes.

Plantejaments pràctics d'utilització. Introducció a secuenciadors MIDI.

Dirigit a:

Professors de la branca de Comunicació, Imatge i So.

Resta del professorat.

CURSOS PER A PROFESSORS DE PRIMÀRIA, SECUNDÀRIA I BATXILLERAT

Títol: “Teoria i anàlisi de la imatge cinematogràfica”

Director: Francisco Javier Gómez Tarín

Duració: 30 hores

Places: 30

Calendari: 26/10/04-28/10/04-2/11/04-4/11/04-9/11/04-11/11/04-16/11/04-18/11/04 (18:00-21:00 hrs.)

Continguts mínims:

Teories sobre la imatge cinematogràfica. Teoria vs. Història del cinema. Metodologies d’anàlisi de la imatge cinematogràfica. Casos pràctics. Anàlisi d’una selecció de pel·lícules clau a la història del cinema.

Dirigit a:

Professors de Primària, Secundària i Batxillerat.

Professors de la branca de Comunicació, Imatge i So.

Resta del professorat.

Títol: “Anàlisi del discurs publicitari”

Director: Eloisa Nos Aldás

Duració: 30 hores

Places: 30

Calendari: 17/11/04-22/11/04-24/11/04-29/11/04-1/12/04-13/12/04-15/12/04-20/12/04 (18:00-21:00)

Continguts mínims:

Teoria i història del discurs publicitari. Metodologies i tècniques d’anàlisi de la publicitat gràfica. La construcció del missatge publicitari. Metodologies i tècniques d’anàlisi de l’espot televisiu. Selecció de materials i textos per a afavorir una lectura crítica de l’espot televisiu.

Dirigit a:

Professors de Primària, Secundària i Batxillerat.

Professors de la branca de Comunicació, Imatge i So.

Resta del professorat.

Títol: “Processos i tècniques fotogràfiques”

Director: José Aguilar García

Duració: 30 hores

Places: 30

Calendari: 21/9/04-23/9/04-28/9/04-30/9/04-5/10/04-7/10/04-19/10/04-21/10/04 (18:00-21:00 hrs.)

Continguts mínims:

Teoria i història de la imatge fotogràfica. Metodologies d’anàlisi de la imatge fotogràfica. Processos i tècniques fotogràfiques en B/N. Tècniques de presa de imatge. Processos de laboratori. Tècniques de fotografia digital. Selecció de materials i textos per a l’ensenyament de la fotografia en nivells no universitaris.

Dirigit a:

Professors de Primària, Secundària i Batxillerat.

Professors de la branca de Comunicació, Imatge i So.

Resta del professorat.

Títol: “Teoria i tècnica de la producció videogràfica”

Director: Francisco Javier Gómez Tarín

Duració: 30 hores

Places: 30

Calendari: 25/10/04-27/10/04-3/11/04-8/11/04-10/11/04-15/11/04 (17:00-21:00 hrs.)

Continguts mínims:

El camp de la producció videogràfica. El documental videogràfic. El video educatiu. La utilització del video a l'aula. Fases en la producció videogràfica. El guió. Rutines de producció. La presa de imatge en video. Tècniques de muntatge en video. Criteris per a analitzar el video educatiu. Selecció de materials i textos per a millorar l'ensenyament del video als nivells no universitaris.

Dirigit a:

Professors de Primària, Secundària i Batxillerat.

Professors de la branca de Comunicació, Imatge i So.

Resta del professorat.

A banda d'aquestes activitats formatives, el LABCAP està recoltzant una altra línia de treball amb la Conselleria d'educació. Es tracta de la producció de materials curriculars per al Cicle de Grau Superior de la Família Professional de “Comunicació, Imatge i So”, en concret el títol “Tècnic Superior en Producció d'Audiovisuals i Espectacles”, una iniciativa inèdita a Espanya. S'ha configurat un equip de treball amb professors de l'UJI i de la Conselleria. La data prevista per a la entrega del material curricular serà el 28 de febrer de 2005.

3.4.Cursos d'estiu 2004.

Dins de la oferta de cursos d'estiu 2004, organitzat pel SASC, el LAB-CAP s'ha encarregat de la organització dels cursos, amb un gran èxit de matrícula i alt grau de satisfacció pels assistents.

El curs “Teoria i Tècnica de la Fotografia Publicitària” es va impartir entre el 5 i el 9 de juliol de 2004. El curs, dirigit pel professor José Aguilar García, ha oferit una visió panoràmica del camp de la producció fotogràfica en el sector de la fotografia publicitària, amb sessions teòriques i pràctiques. Han participat com a ponents: Raúl Eguizábal (Professor Titular de Comunicació Audiovisual i Publicitat a la Universidad Complutense de Madrid), José Aguilar García (Professor Associat de Comunicació Audiovisual i Publicitat de l'UJI i Fotògraf Professional), Javier Marzal Felici (Professor Titular de Comunicació Audiovisual i Publicitat de l'UJI), Enrique Carrazoni (Fotògraf professional) i Pascual Peset (Fotògraf Professional).

El curs “La producció de vídeo publicitari” es va impartir entre el 12 i 16 de juliol de 2004. El curs, dirigit pel Professor Javier Marzal, ha oferit una visió panoràmica de tots els aspectes fonamentals que s’han de tenir en compte en la producció d’un video publicitari. Han participat com a ponents: Rafael López Lita (Catedràtic de Comunicació Audiovisual i Publicitat a l’UJI); José María Álvarez Monzoncillo (Catedràtic de Comunicació Audiovisual i Publicitat de la Universidad Rey Juan Carlos), i Eloisa Nos Aldás (Professora Titular de Comunicació Audiovisual i Publicitat de l’UJI). Els tallers de producció i realització dels documentals han estat impartits pels tècnics del LABCAP: Longi Gil, Pascual Torres, Hèctor Zaragoza, Albert Peña i Robert Arnau.

3.5.III Jornades d’Imatge.

Aquestes *III Jornades d’Imatge* han estat organitzades pel SASC, depenent del Vicerectorat de Promoció Universitària, Sociocultural i Lingüística. El LABCAP ha donat el seu suport a les Jornades mitjançant la seua participació a les sessions obertes desenvolupades a la seu Social de la Caixa Rural a Castelló.

Entre el 13 i el 15 d’octubre de 2004 es va celebrar al I Congreso de Teoría y Técnica de la Imagen: “El análisis de la imagen fotográfica”, sota la direcció de la Vicerectora de Promoció Universitària, Margarita Porcar Miralles, Rafael López Lita i Javier Marzal Felici.

Als més de 200 matriculats, cal destacar la presentació de 62 comunicacions, amb la presència d’especialistes i estudiants interessats per la fotografia, el que ha fet possible un alt nivell de discussió científica. Entre els aspectes destacats a les conclusions del Congrés, podem assenyalar els següents (que deixem en castellà, com van ser exposades):

“En primer lugar, el Congreso ha permitido crear el marco idóneo para el debate (intenso y apasionado) sobre la naturaleza de la imagen fotográfica y los modos de aproximación a su estudio y análisis, desde perspectivas muy diferentes. Ha existido una coincidencia entre las distintas aportaciones: la necesidad de desarrollar metodologías de trabajo no excluyentes que permitan abordar el análisis inmanente del texto fotográfico, sin perder de vista la necesidad de tener en cuenta las circunstancias históricas y sociales que son fundamentales para anclar el sentido de una fotografía.

Por otro lado, el Congreso ha sido una plataforma idónea para la presentación de los resultados de la investigación desarrollada en estos últimos años por el Grupo de investigación ITACA UJI (Investigación en Tecnologías Aplicadas a la Comunicación Audiovisual) que ha desarrollado una metodología de análisis de la imagen fotográfica, bajo la dirección del Dr. Rafael López Lita y la coordinación del Dr. Javier Marzal Felici, directores del congreso, junto con la Dra. Margarita Porcar, Vicerectora de Promoción

Cultural, ya que el congreso es una actividad que se situa en el marco de las *III Jornadas sobre Imagen* que organiza el Vicerrectorado de Promoción Cultural de la Universitat Jaume I.

Hay que destacar que la presentación del proyecto causó cierto impacto entre los especialistas y el público del evento, por la magnitud de la misma y por su calidad. La investigación presenta en soporte hipermedia, es decir, en un sitio web, una metodología de análisis de imágenes fotográficas que sigue la distinción de 61 conceptos, estructurados en cuatro niveles de análisis: nivel contextual (datos identificativos de la fotografía, parámetros técnicos, datos biográficos y críticos), nivel morfológico (descripción del motivo fotográfico, análisis de elementos morfológicos), nivel compositivo (análisis del sistema sintáctico o compositivo, del espacio y del tiempo de la representación) y nivel interpretativo (articulación del punto de vista, interpretación global del texto fotográfico). La novedad de este planteamiento es su grado de exhaustividad, y la presentación de numerosos ejemplos para ilustrar los conceptos desarrollados en la descripción de la metodología de análisis, con una selección de unas 400 imágenes de un banco de imágenes de más de 900, cada una con su pequeña ficha técnica, que se ha creado a propósito para esta investigación. Esta se completa con la presentación de 30 fotografías analizadas siguiendo esta metodología de análisis. Si se tuviera que imprimir en papel el número de páginas que contiene este sitio web (www.analisisfotografia.uji.es) se obtendrían unas 1.200 páginas impresas. También hay que valorar que este sitio web está abierto a la consulta de todo el que disponga de conexión a internet, por lo que estamos convencidos de que será una herramienta para la enseñanza del análisis de la imagen en todo el mundo, ya que se trata de una iniciativa inédita. En pocos meses se ofrecerá una versión en francés y en inglés del sitio web.

El nivel de las ponencias presentadas por los profesores Santos Zunzunegui (Universidad del País Vasco), Ramón Esparza (Universidad del País Vasco), Raúl Eguizábal (Universidad Complutense de Madrid) y Bernardo Riego (Viceconsejero de Industria y Desarrollo Tecnológico del Gobierno de Cantabria, e Historiador de la Fotografía) fue muy alto, y suscitó el debate y participación de numerosos asistentes.

Las comunicaciones presentadas giraron en torno a una serie de temas predefinidos, y mostraron el alto nivel científico de la investigación en torno a la fotografía en nuestro país. Todos los especialistas coincidieron en la necesidad de hacer una nueva edición del congreso a corto o medio plazo, dada la falta de iniciativas como esta en el panorama científico español. Los temas tratados se centraron en “El análisis de la imagen fotográfica y su historia: teoría vs. historia de la fotografía”, “El estatuto artístico de la fotografía”, “La dimensión social de la fotografía: la fotografía de prensa y el fotorreportaje”, “Las determinaciones tecnológicas en el análisis fotográfico. Fotografía fotoquímica vs. Digital”, “El análisis de la fotografía de moda, industrial y publicitaria”, “El estudio de la fotografía desde la dimensión económica e industrial” y “La construcción del espectador en el hecho fotográfico”. Este planteamiento interdisciplinar a la hora de abordar el estudio de la fotografía fue muy valorado por los especialistas asistentes al congreso.

Otro de los aspectos más subrayados por los asistentes es la necesidad de potenciar la enseñanza y la investigación de la fotografía en el mundo académico universitario, cuyo conocimiento es fundamental para asegurar la formación de los futuros profesionales de la imagen, con independencia de si trabajarán o no en el futuro en el campo concreto de la fotografía profesional.

Finalmente, el Dr. Javier Marzal hizo referencia a la reciente aprobación por parte del Ministerio de Educación de un proyecto de investigación sobre el análisis de la imagen cinematográfica, que empezará a desarrollarse a partir de diciembre de este mismo año, con un planteamiento riguroso muy similar a éste.

En la clausura del congreso la vicerrectora de Promoción Cultural, Margarita Porcar, se comprometió a que en pocos meses sea publicado un libro que recoja todas las aportaciones presentadas en el I Congreso de Teoría y Técnica de los Medios Audiovisuales: el análisis de la imagen fotográfica.

La organización del evento ha sido otro de los aspectos muy valorados por los asistentes al congreso”.

4.Activitats investigadores i suport a Projectes d'Investigació i Institucionals.

4.1.Projectes d'investigació.

La infraestructura del LAB-CAP dona suport als següents projectes de investigació, en curs de realització des de l'Àrea de Cooneixement de Comunicació Audiovisual i Publicitat del Departament de Filosofia, Sociologia i CAP de la UJI:

*Centre d'investigació: Universidad Jaume I de Castellón-OCIT.

Finançament: Convocatoria de Proyectos de Investigación “BANCAJA-UJI” del Vicerectorado de Investigación y Planificación de la Universidad Jaume I de Castellón, para el periodo noviembre de 2001 a diciembre de 2004.

Tema d'Investigació: “Nuevas tecnologías de la comunicación, lenguaje hipermedia y alfabetización audiovisual. Una propuesta metodológica para la producción de recursos educativos”. Projecte en fase de conclusió.

Pressupost: 18.000 euros.

Investigador principal: Rafael López Lita. Catedràtic de Comunicació Audiovisual i Publicitat.

* Centre d'investigació: Universidad Jaume I de Castellón-OCIT.

Finançament: Convocatoria de Proyectos de Investigación I+D del Programa General de Promoción del Conocimiento del Ministerio de Ciencia y Tecnología, para el periodo 2002-2005.

Tema d'Investigació: “Campañas de sensibilización y publicidad con fines sociales”.

Pressupost: 33.000 euros.

Investigador principal: Vicente Benet Ferrando. Professor Titular de Comunicació Audiovisual i Publicitat.

En les darreres setmanes, l'Àrea de Comunicació Audiovisual i Publicitat de la UJI ha aconseguit dos nous Projectes de Investigació, dirigits Javier Marzal Felici, a la Convocatòria de Projectes I+D del Ministeri de Ciència i Tecnologia i de la Convocatòria de Projectes de I+D de Bancaja-UJI, que impliquen la utilització del LAB-CAP.

* Centre d'investigació: Universidad Jaume I de Castellón-OCIT.

Finançament: Convocatoria de Proyectos de Investigación I+D del Programa General de Promoción del Conocimiento del Ministerio de Ciencia y Tecnología, para el periodo 2004-2007.

Tema d'Investigació: "DISEÑO DE UNA BASE DE DATOS SOBRE PATRIMONIO CINEMATOGRAFICO EN SOPORTE HIPERMEDIA. CATALOGACIÓN DE RECURSOS EXPRESIVOS Y NARRATIVOS EN EL DISCURSO FÍLMICO".

Pressupost: 55.200 euros.

Investigador principal: Javier Marzal Felici. Professor Titular de Comunicació Audiovisual i Publicitat.

Resum: El objetivo del presente Proyecto de Investigación es la creación de un extenso catálogo, lo más completo posible, de los recursos expresivos y narrativos empleados en el medio cinematográfico. En primer lugar, se trata de identificar y definir cada uno de los recursos o técnicas expresivas y narrativas, así como los mecanismos de producción de sentido que los generan, lo que implica una dimensión fundamental de reflexión teórica a la hora de conceptualizar el cine como lenguaje. En segundo lugar, la creación del catálogo se complementará con la recopilación de fragmentos de películas, desde el cine de los orígenes a la actualidad, que serán integrados en una base de datos que incluirá los propios fragmentos, sus análisis, fichas técnicas y artísticas de cada uno de los films, glosarios, etc. Tal soporte relacional será producido en formato hipermedia, en DVD y también será accesible por Internet para facilitar al máximo su utilización por docentes, estudiantes y público en general, de nivel universitario o no, contemplando en cualquier caso las máximas posibilidades de interactividad a fin de que se constituya como plataforma colectiva en constante enriquecimiento. El corpus será seleccionado de la historia del cine mundial, si bien se hará un énfasis especial en la del cine español. Finalmente, la reflexión en torno a los códigos se verá completada por otra simultánea sobre las características y métodos del análisis filmico, sobre el que se llevarán a cabo propuestas concretas, a su vez profusamente ejemplificadas, que también formarán parte de la base de datos.

*Centre d'investigació: Universidad Jaume I de Castellón-OCIT.

Finançament: Convocatoria de Proyectos de Investigación "BANCAJA-UJI" del Vicerectorado de Investigación y Planificación de la Universidad Jaume I de Castellón, para el periodo 2004-2007.

Tema d'Investigació: "ANÁLISIS DE TENDENCIAS EN CONTINUIDAD TELEVISIVA Y RADIOFÓNICA: LOS DISCURSOS PUBLICITARIOS EMERGENTES".

Pressupost: 18.000 euros.

Investigador principal: Javier Marzal Felici. Professor Titular de Comunicació Audiovisual i Publicitat.

Resum: El campo de la comunicación televisiva y radiofónica ha sufrido una fuerte convulsión con la liberalización del mercado audiovisual, la irrupción de las nuevas tecnologías de la información aplicadas a la comunicación audiovisual y una oferta comunicativa cada vez más amplia y diversificada. Esta situación ha llevado al desarrollo de nuevas estrategias comunicativas y nuevos discursos publicitarios, tendentes a consolidar la imagen e identidad corporativa de las empresas de radio y televisión que han de hacer frente a una feroz competencia entre cadenas.

Uno de los instrumentos más efectivos para consolidar la posición de las empresas de radio y televisión ante una audiencia cada vez más heterogénea y compleja es el desarrollo de la continuidad televisiva y radiofónica, con formas discursivas peculiares como los cartones de continuidad, autopromociones, cabeceras de programas, sintonías, ráfagas, etc., que contribuyen a fijar la imagen de marca de las distintas empresas, ante los ojos del espectador.

Nuestra propuesta de Proyecto de Investigación se centra en el análisis de una serie de aspectos fundamentales como los recursos expresivos y narrativos de los discursos publicitarios emergentes; los problemas de imagen e identidad corporativa de las empresas de radio y televisión; la investigación y planificación de medios implicadas en el desarrollo de las continuidades y, finalmente, el estudio de los dispositivos tecnológicos que están transformando los sistemas de producción, gestión y emisión de las ofertas televisiva y radiofónica. La adopción de un enfoque integrador de estas líneas de investigación es uno de los principales retos al que nos enfrentamos en el presente Proyecto de Investigación que planteamos.

4.2. Projecte institucional TELDE.

Actualment, la UJI, pel mitjà de la seua Oficina de Cooperació al Desenvolupament i Solidaritat, depenent del Vicerectorat de Relacions Internacionals, participa junt a les altres universitats públiques de la Comunitat Valenciana en el Projecte TELDE (Tele-educació per al desenvolupament).

Aquest projecte, finançat per la Direcció General de Cooperació Internacional de la Generalitat Valenciana, es tradueix en la ficada en marxa d'una xarxa de telecomunicacions per a divulgar els continguts de l'actual "Curs interuniversitari de cooperació al desenvolupament" i fer-los arribar a un conjunt de universitats d'Amèrica llatina, els materials de video produïts, com a complements formatius per als estudiants d'eixes universitats.

Durant 2004, segon any d'aquesta experiència, s'han produït nombroses incidències en el desenvolupament d'aquest projecte institucional, per problemes de la coordinació que ja no duu el professor Miquel Ferrando de la Universitat Politècnica de València. En aquestos moments, s'està en procés de reestructuració de totes les

accions a realitzar des de les diferents universitats públiques valencianes. S'haurà d'executar el pressupost i fer les 20 hores de producció audiovisual abans d'abril de 2005.

4.3.Publicacions i Congressos.

Llistem a continuació publicacions i ponències/comunicacions presentades a Congressos on apareixen referències al Laboratori de Comunicació Audiovisual i Publicitat (LAB-CAP) de la UJI, aparegudes al llarg de l'any 2004.

*AGUILAR GARCÍA, Jose; GÓMEZ TARÍN, Francisco Javier; MARZAL FELICI, Javier y SAEZ SORO, Emilio: **“La imagen cinematográfica: proyecto de guía didáctica de recursos expresivos y narrativos”**. Comunicación presentada en el X CONGRESO INTERNACIONAL DE LA ASOCIACIÓN ESPAÑOLA DE HISTORIADORES DEL CINE, Febrero 2004, Granada. Actas publicadas.

*MARZAL, Javier; GÓMEZ, Francisco Javier; AGUILAR, José; SÁEZ, Emilio: **“Generación y utilización de tecnologías digitales e informacionales para el análisis de la imagen fotográfica”**. Comunicación presentada en el II Congreso Ibérico de Comunicación, celebrado en Covilha (Portugal), entre los días 23 y 24 de abril de 2004. Próxima publicación en las Actas del Congreso.

*MARZAL, Javier: **“Una propuesta de análisis de la imagen fotográfica mediante la utilización de tecnologías digitales e informacionales”**. Ponencia presentada al I Congreso de Teoría y Técnica de los Medios Audiovisuales: “El análisis de la fotografía”, celebrado en Castellón, entre el 13-15 de octubre de 2004. Próxima publicación de las Actas del Congreso.

*MARZAL, Javier: **“La aproximación semiótica al estudio de la fotografía y el uso de las nuevas tecnologías”**. Comunicación presentada en el XII Congreso de Asociación Española de Semiótica, celebrado en La Laguna, Tenerife, entre los días 3-5 de noviembre de 2004. Próxima publicación de las Actas del Congreso.

5.Produccions audiovisuals desenvolupades.

Al llarg de l'any 2004, s'ha continuat fent un esforç important per tal d'utilitzar les instal·lacions del LAB-CAP per a fer diverses produccions audiovisuals, als camps de la fotografia, la radio, la producció musical y la producció videogràfica. Entre les produccions realitzades, hem de destacar les següents:

*Gravació de l'Acte d'inauguració del curs 2004-05, amb una realització multicàmera amb tres càmeres, coordinat pel Servei de Comunicació i Publicacions,

*Producció d'un vídeo sobre l'acte de clausura del Seminario McCann-Erikson, amb la presència del Director de Publicidad de Coca-Cola.

*Producció musical d'un CD amb la gravació de la Banda de Música del Conservatori Superior de Música de Castelló, al Plató de TV del LABCAP. En procés de postproducció.

*Producció musical d'un CD amb la gravació de la Orquestra de Cambra del Conservatori Superior de Música de Castelló, al Plató de TV del LABCAP. En procés de postproducció.

*Realització de diverses assistències tècniques a empreses externes de l'UJI.

A més d'aquestes produccions concretes, s'han fet nombrosos pressupostos per diferents encàrrecs que están pendents de confirmació.

6.Assessorament per a noves infraestructures de la UJI.

El Laboratori de Comunicació Audiovisual i Publicitat, en tant que Servei de la UJI, ha tractat d'assessorar en totes les consultes sobre equipament audiovisual per a altres Serveis, Facultats o Centres de la Universitat.

En setembre de 2004 han estat operatius els equips multimèdia de les aules dels tres centres de la Universitat Jaume I: de la Facultat de Ciències Humanes i Socials, de la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques i de l'Escola Superior de Tecnologia i Ciències Experimentals.

Actualment s'està preparant el plec tècnic de l'equipament audiovisual del Centre de Postgrau, la construcció del qual està pràcticament finalitzada.

7.Visites rebudes al LAB-CAP UJI: accions comunicatives.

El LABCAP ha renovat la pàgina web que ja va ficar en marxa l'any 2003. Estem pendents de penjar els documents generats a la pàgina web del LABCAP, com hem assenyalat abans.

En el terreny de la difusió del LAB-CAP, hem fet un tríptic en color en castellà i valencià, i es va fer abans de l'estiu un enviament de correu massiu a nombroses empreses audiovisuals i universitats de la Comunitat Valenciana i de tot l'Estat espanyol.

Al llarg de 2004, hem rebut moltes visites. La recepció de visites és una de les accions més eficaces que es poden fer, perquè dona la possibilitat de tindre un contacte directe amb els visitants. També hem de ser conscients que la gent que ens visita és la que pot fer la publicitat més efectiva i directa possible, al poder oferir un testimoni directe. Hem rebut visites de col·lectius com alumnes de batxillerat, en febrer i en juliol de 2004 (uns 240 estudiants), dels xiquets i xiquetes de la escola d'estiu de la UJI, d'estudiants del Màster de la Pau, etc.

Hem rebut la visita de responsables d'institucions i de nombrosos centres universitaris. El LABCAP ha assessorat a diferents universitats en la construcció d'espais i adquisició d'equipaments audiovisuals, entre les quals podem destacar la Universidad Complutense de Madrid, la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universidad de Cádiz, la Universitat Rovira i Virgili, la Universidad Carlos III, etc.

8.Promoció de Convenis de col.laboració.

Pel que fa a la realització de convenis, s'han fet reunions de treball amb diferents empreses i institucions amb la finalitat d'establir convenis de col.laboració:

-La Direcció del Festival Internacional "Cinema Jove" de València, per a establir una col.laboració en termes similars a l'existent amb la Universitat Politècnica de València.

-La empresa "Paseo Producciones S.L." de València i la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports de la Generalitat Valenciana, amb els quals s'està dissenyant un futur Màster sobre Producció d'Animació Infogràfica per a començar en setembre de 2005.

-Amb l'empresa Discreet, fabricant del programa "3D Studio Max", per a ser reconegut com a centre d'excel·lència, i poder aconseguir la cessió quasi gratuïta d'aquest programa.

-Amb l'Associació d'Empreses de Serveis de Cinematografia, Televisió i Vídeo de la Comunitat Valenciana, que agrupa actualment a més de 100 empreses del sector audiovisual valencià.

Per a l'aprobació de la Titulació de Comunicació Audiovisual, es van recollir cartes de recolzament d'empreses molt importants de la Comunitat Valenciana, claus per a obtenir l'aprobació per la Generalitat Valenciana. Es va promoure la signatura d'empreses tan importants com TVV, Radio Nacional d'Espanya-CV, TVE-CV, l'Associació Nacional d'Agències de Publicitat, l'Associació d'Agències de Publicitat de la Comunitat Valenciana, McCann-Erikson, Onda Cero Castellón, Localia Castellón, la Cadena Ser, etc.

9.Informe econòmic.

El pressupost de 2004 ha estat distribuït i executat de la següent manera:

2.Compra de bens corrents i despeses de funcionament	50.000
4.Transferències corrents a becaris	18.600
6.Inversions reals	38.277
TOTAL	106.877

Ha estat necessari demanar transferir fons de la partida 2 a la 6 per a renovar equips i fer compres de materials inventariables. El pressupost ha estat executat de forma completa.

Volem agrair públicament la important tasca que ha fet la Unitat de Gestió nº 6, amb José Luis Gordo al seu front.